

**Latvijas Dizaina padome**  
**2021.gada 8. septembrī plkst.15.00, Team tiešsaistē**

Protokols Nr. 5./2021

**Piedalījās:** Ingūna Elere, Barbara Freiberga, Ina Ločmele, Dzintra Purviņa, Toms Mūrnieks, Jānis Brants, Zane Biteniece, Angelīna Bekasova, Barbara Ābele, Inese Baranovska, Līga Lētiņa, Maija Rozenfelde, Dita Danosa, Aleksandrs Mārtiņš Blūms.

**Vadīja:** Evelīna Ozola

**Dienaskārtība**

1. Jaunumu apskats.
2. Dizaina padomes darba prioritātes
3. Latvijas Dizaina stratēģija 2021 - 2027

• **Jaunumu apskats**

**E.Ozola** aicina, tiekoties pēc vasaras pārtraukuma, sākt ar jaunumiem un pastāstīt vasarā paveikto.

**T.Mūrnieks:** informē, ka RTU Dizaina fabrikai ir jauns vadītājs – Reinis Adovičs.

**B.Freiberga:** pastāsta par Latvijas Dizaineru savienības izstādi “RE:EX”, kuras tēma ir supervaroņi. Izstādē apskatāmi 18 Latvijas dizaineru darbi. Informē par Latvijas Dizaina gada balvas nominantu vakaru klātienē 14.septembrī (salonā *Trentini*, Strēlnieku ielā 8), lai pārrunātu konkursa attīstības iespējas. Savukārt no 13. līdz 19.septembrim Latvijas Dizaina balvas nominantu darbi tiks izstādīti vides stendos Rīgā un Liepājā (katrā pilsētā 10 vides stendi).

**A.Bekasova:** informē, ka jau pirms gada Ministru kabinetā tika apstiprināts informatīvais ziņojums par "Par vienota Latvijas valsts tēla ieviešanas stratēģiju" un nupat ir apstiprināta tā ieviešanas stratēģija. Viena no misijām, kas paredzēta šī dokumenta ietvaros, ir “Jūra 2030”, risinot Baltijas jūras problemātiku. Piedāvā nākamajā Dizaina padomes sēdē noorganizēt prezentāciju par šo tēmu.

**M.Rozenfelde:** stāsta, ka LMA Dizaina nodaļa šogad svin 60 gadu jubileju. Oktobrī un novembrī paredzēta intensīva notikumu programma – retrospektīvs atskats par to, kas ir noticis un paveikts (izstāde aulā, svinības, u.c.). Paralēli tiks būvēta tiešsaistes portfolio platforma, kur tiks apkopoti materiāli, veidojot arhīvu, gan arī studentiem tā būs vietne, kur virtuāli izlikt savus darbus.

Vēl M.Rozenfelde informē, ka šogad LMA tika veiksmīgi uzsākta jauna starptautiska maģistra programma - *Pakalpojumu dizains* un tajā studēs 10 studenti.

**I.Elere:** informē, ka 1.oktobrī norisināsies “Dizaina pastaiga” un pieteikšanās ir jau atvērta. Dizaina pastaigas tēma būs par dizaina lomu Covid-19 krīzes laikā.

**L.Lētiņa:** pastāsta par Vidzemes augstskolā moduļu sistēmā topošo jauno studiju programmu, kur arī paredzēts apgūt dizaina domāšanas procesu. Iesaka apmeklēt Muzeju tumsā – 6 interaktīvas telpas, kur tumsā piedzīvot dzīvi neredzīga cilvēka ikdienu. Šī aktivitāte palīdz veidot empātiju un sniedz “acis atverošu” pieredzi, aktualizē piekļūstamības tēmu cilvēkiem ar redzes invaliditāti (“Muzejs tumsā”, [www.muzejstumsa.lv](http://www.muzejstumsa.lv), Rīgā, Ķengaraga ielā 1a).

**Dz.Purviņa:** iepazīstina ar Kultūras ministrijas jaunumiem, jaunās politikas vadlīnijas “Kultūrvalsts” ir iesniegtas Ministru kabinetā 2.lasījumam. Jūlijā Valsts sekretāru sanāksmē tika iesniegts saskaņošanai likumprojekts "Arhitektūras likums", un ir saņemti ministriju un iesaistīto pušu atzinumi.

**J.Brants:** stāsta, ka Rīgas Dizaina un mākslas vidusskolā ir veiksmīgi ieviesta modulārās mācību programmas Interjera dizainā, Grafikas dizainā un Reklāmas dizainā. Paralēli tiek veidotas jaunas modulārās programmām. Informē, ka kopumā šogad tika uzņemti 149 studenti no 326 pretendentiem.

**D.Danosa:** stāsta, ka trīs Baltijas valstis — Igaunija, Latvija un Lietuva no 18. septembra līdz 3. oktobrim piedalīsies Londonas Dizaina festivāla oficiālajā programmā ar kopīgu dizaina izstādi

“Tactile Baltics”, kas būs skatāma Šordičā, iecienītā kultūras pasākumu vietā — galerijā “ Dray Walk Gallery ” (*Shoreditch*). Izstādē katra valsts eksponēs 12 dizaina darbus, savukārt no šiem divpadsmit darbiem seši kolekcionējamā dizaina darbi būs ietverti arī virtuālajā dizaina kolekcijā “Adorno London 2021” un paralēli fiziskajai izstādei būs skatāmi arī digitāli.

D.Danosa pavēsta, ka Latvijas Dizaina centrs ir kļuvis par oficiālo partneri *The New European Bauhaus* kustībā, piepulcējoties RTU un Latvijas Pašvaldību savienībai.

**A.M.Blūms:** informē, ka IZM ir parakstīts memorands ar Eiropas inovāciju un tehnoloģiju institūtu (EIT). 9.septembrī notiks saruna ar RTU un EIT. Sanāksmē tiks pārrunātas no memoranda izrietošās darbības plāns *soft* aktivitātēm un tiks pārrunāta arī iesaiste partnerībā.

- **Dizaina padomes darba tuvākā perioda prioritātes**

*1.prioritāte - „Dizaina izglītības sistēmas kartēšana, kvalitātes izvērtēšana ( jaunie standarti, programmas, neformālā izglītība, u.c.. atspoguļojums nozarē)*

**Dz.Purviņa:** lai arī Dizaina izglītības kartēšanai ir jau iestrādes ( gatavojot izdevumu Latvijas dizains 2020), aina ir mainījusies kardināli. Vispārizglītojošajās skolās ir uzsākta jauna priekšmeta “Dizains un tehnoloģijas” apguve, un būtu jāveic kartēšana visos līmeņos. Arī izglītības sadaļā topošajā Dizaina stratēģijā 2021 -2027 ir minēts, ka ir nepieciešamība pēc šādas kartēšanas.

**L.Lētiņa:** izsaka vēlmi piedalīties darba grupā. Jautā, vai vēlme ir kartēt tikai Latvijas reģionā vai vērst starptautiski un skatīt Baltijas reģionā?

**D.Danosa:** aicina sākt Latvijas apmērā un turpināt, tad izvērst Baltijas reģionā.

**B.Ābele:** norāda, ka kartēšanas nepieciešamība skaidri iezīmējas no izglītības sektora puses. Savukārt, ja izdotos izveidot šādu kvalitatīvu karti arī reģionālā līmenī, tas būtu svarīgi darba tirgum, sasaistei un sarunai starp izglītības nozarē un darba tirgū strādājošajiem.

**M.Rozenfelde:** arī izsaka gatavību pievienoties darba grupai. Kā nepieciešamības pamatojumu piemin nozares iesaisti. Pētniecība ļaus iezīmēt “tukšos laukumus” no izglītības un no industrijas puses.

**I.Elere:** jautā, vai šāds uzdevums nav kādas organizācijas pienākumos ietilpstošs? Dizaina padomei nebūtu pienākums sniegt izvērtējumu, kā arī izglītības iestādēm nebūtu saistoši to ņemt vērā.

**D.Danosa:** piekrīt un iesaka sākt nokartēt tās izglītības programmas, kas ir Kultūras ministrijas pārziņā. Norāda, ka šī varētu būt Dizaina padomes iniciatīva lielākam pasūtījumam.

**E.Ozola:** piekrīt iepriekš izteiktajam viedoklim. Norāda, ka mērķis būtu aktualizēt dizaina izglītības jautājumu. Dizaina padomes locekļi atbalsta šo kā vienu darba prioritātēm. Aicina veidot nelielu darba grupu, kas strādātu pie pamatjautājumu noskaidrošanas – kurai institūcijai būtu jāuzņemas kartēšana? Kādā veidā tā jāveic? Kāds potenciālais iznākums/pielietojums varētu būt šai kartēšanai?

Darba grupā piesakās L.Lētiņa, J.Brants, B.Freiberga, Dz.Purviņa, I.Kupča, M.Rozenfelde, I.Baranovska.

Vienoja, ka nākamajā Dizaina padomes sēdē oktobrī iepazīstinās, kas ir ievirzīts šā jautājuma izpētei.

*2.prioritāte - „Dizainera ētikas kodeksa izveide”*

**E.Ozola:** jautā, vai Latvijā ir svarīgi izveidot un vienoties par visiem vienotiem ētikas principiem?

**B.Freiberga:** atgādina, ka Latvijas Dizaineru savienības mājaslapā ir apskatāms pārtulkots latviski Pasaules dizaina organizācijas ētikas kodekss. Tādējādi to var ņemt par pamatu un lietot.

**I.Elere:** izsaka viedokli, ka Dizaina padomei nebūtu šāds kodekss jārada, to pasaulē ir daudz. Aicina koncentrēties uz dizaina ekonomiskā pienesuma pētījumiem. Labi piemēri ir Lielbritānijā šādi veikti pētījumi, kuru metodoloģiju varētu ņemt par paraugu un veidot šādus pētījumus Latvijā.

**E.Ozola:** apkopo Dizaina padomes viedokļus, (lielākoties neatbalsta), norādot, ka Dizaina ētikas kodekss šobrīd nav Dizaina padomes prioritāte. Piebilst, ka ētikas kodeksa jautājums tomēr jāatstāj topošajā Dizaina stratēģijā 2021-2027.

*3.prioritāte - „Latvijas Dizaina gada balvas norises izvērtēšana, diskusija par pēctecību un attīstību”*

**B.Freiberga:** stāsta, ka šomēnes notiks pirmā tikšanās ar šī gada Latvijas Dizaina gada balvas laureātiem. Tiek plānota arī otra saruna oktobrī, vairāk meistarklases (“workshop”) formātā, iesaistot jau attiecīgos nozares pārstāvjus un profesionāļus.

**Dz.Purviņa:** līdž ar pārejiem Dizaina padomes klātesošajiem atbalsta šādu diskusiju norisi. Jautā, vai Dizaina padomei vajadzētu vēlreiz diskutēt par Latvijas Dizaina gada balvas attīstību. Nākamā gada sākumā tiks izsludināts konkurss par tiesībām organizēt Latvijas Dizaina gada balvu nākamajā periodā.

*4.prioritāte - „Jaunais Bauhauss ( the New European Bauhaus) – informācijas apkopošana, skaidrošana, Latvijas pārstāvēšana starptautiski ”*

**E.Ozola:** taujā, kāds ir pienākumu sadalījums visiem iesaistītajiem Latvijas partneriem *New European Bauhaus* (NEB) kustībā ?

**D.Danosa:** informē, ka no NVO sektora “Latvijas Dizaineru centrs” ir apstiprināti kā NEB partneri.

**E.Ozola:** apkopojot klātesošo viedokļus secina, ka NEB iniciatīva ir vairāk jāiekļauj Latvijas Dizaina stratēģijā. Tas ir Dizaina padomes kompetencē, savukārt plašāka šī jautājuma skatīšana ir konkrētu partnerorganizāciju pārziņā.

*5.prioritāte - „Starptautiski nozīmīgi pasākumi ”*

**D.Danosa:** apstiprina, ka šis jautājums joprojām ir aktuāls. Norāda, ka būtu svarīgi sākt ar kvantitatīvu informācijas apkopošanu un pēcāk kvalitatīvi izvērtēt prioritātes.

**E.Ozola:** norāda, ka svarīgi būs saglabāt neitralitāti, lai prioritāšu sarakstu veidotu cilvēki, kuri nav paši iesaistīti konkrētajos pasākumos.

**B.Ābele:** aktualizē sarunu par dalību lielos, starptautiskos pasākumos. Norāda, ka tā būtu jāizkopj institūciju līmenī un jāattīsta, jāpilnveido starpinstitūciju sadarbība.

**E.Ozola:** apkopo Dizaina padomes izteiktos viedokļus par jautājuma aktualitāti un vēlmi veidot darba grupu šī jautājuma skatīšanai. Darba grupā piesakās D.Danosa, B.Freiberga, Dz.Purviņa, arī E.Ozola.

- **Dizaina nozares stratēģija 2021-2027**

**E.Ozola:** atgādina, ka ir izsūtījusi topošo Dizaina stratēģijas variantu Dizaina padomes locekļiem izskatīšanai un aicina uz individuālu satikšanos katru no stratēģijas darba grupām, lai pārrunātu katras sadaļas neprecizitātes un aktuālos jautājumus.

**Sanāksme tiek slēgta plkst. 17:40**

**Protokolēja I. Ločmele**

**Latvijas Dizaina padomes priekšsēdētāja**

**E. Ozola**